NORAKSTS
Lietas Nr.1-27113405
143/AA43-1379-07/11

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā, 2007.gada 26.jūlijā

Administratīvā apgabaltiesa šādā sastāvā:
tiesas sēdes priekšsēdētājs U.Bērziņš,
tiesneši S.Liniņa un V.Endzelis,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu par *A.S.*, personas kods */dzēsts personas kods/*, saukšanu pie administratīvās atbildības pēc Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 174.[3]panta otrās daļas, sakarā ar *A.S.* apelācijas sūdzību par Rīgas pilsētas Centra rajona tiesas tiesneša 2005.gada 29.decembra lēmumu.

Aprakstošā daļa

[1] 2005.gada 16.decembrī Rīgas pilsētas Galvenās policijas pārvaldes 21.nodaļas Kārtības policijas dienesta inspektore sastādījusi protokolu par administratīvo pārkāpumu Nr.7 par to, ka 2005.gada 18.novembrī ap plkst.11[02] Rīgā Kaļķu ielā 28, kas ir sabiedriskā vieta, *A.S.* pauda idejas un viedokļus bez Rīgas pašvaldības piekrišanas, izvietojot uz viesnīcas „Hotel de Rome" ārējām sienām 2 plakātus ar uzrakstiem „Burial of freedom" un „Pohoroni svobodi", tādējādi pārkāpjot piketu organizēšanas un norises kārtību. Pārkāpums izdarīts atkārtoti gada laikā.

Protokolā secināts, ka *A.S.* pārkāpusi likuma „Par sapulcēm, gājieniem un piketiem" 16.pantu, par ko atbildība paredzēta Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk – LAPK) 174.[3]panta otrajā daļā.

[2] Rīgas pilsētas Centra rajona tiesas tiesnesis ar 2005.gada 29.decembra lēmumu atzina *A.S.* par vainīgu LAPK 174.[3]panta otrajā daļā paredzētā administratīvā pārkāpuma izdarīšanā un sodīja ar administratīvo arestu uz 5 diennaktīm.

[3] Par Rīgas pilsētas Centra rajona tiesas tiesneša 2005.gada 29.decembra lēmumu *A.S.* ir iesniegusi apelācijas sūdzību, lūdzot minēto lēmumu atcelt un izbeigt administratīvā pārkāpuma lietu.

Apelācijas sūdzība ir pamatota ar šādiem argumentiem.

[3.1] *A.S.* nebija savlaicīgi paziņots par lietas izskatīšanas vietu un laiku. Atbilstoši Administratīvā procesa likuma (turpmāk – APL) 135.panta trešajai daļai, ja tiesas pavēste izsaucamajai vai aicināmajai personai nogādāta šā likuma 132.panta ceturtajā daļā noteiktajā kārtībā, uzskatāms,

ka aicināmajai vai izsaucamajai personai ir paziņots par lietas izskatīšanas laiku un vietu septītajā dienā pēc pavēstes nodošanas pastā. Kā redzams no aploksnes un 2006.gada 11.janvāra Latvijas pasta atbildes, tiesas pavēste tika nodota pastā 2005.gada 23.decembrī. Tādējādi septītā diena pēc pavēstes nodošanas pastā ir 30.decembris, bet tiesas sēde notika 29.decembrī;

[3.2] izskatot lietu *A.S.* prombūtnē bez pienācīgās informēšanas par lietas izskatīšanas vietu un laiku, pirmās instances tiesas tiesnesis neievēroja pušu līdztiesības principu, kā arī liedza *A.S.* izmantot procesuālās tiesības, kas paredzētas APL 145.pantā;

[3.3] plakātu izkāršanu no logiem, it īpaši bez cilvēku piedalīšanās nevar kvalificēt kā sapulci, gājienu vai piketu, jo no likuma „Par sapulcēm, gājieniem un piketiem" 1.pantā ietvertajām definīcijām ir redzams, ka tajos obligāti jāpiedalās cilvēkiem. Konkrētajā gadījumā cilvēki nebija piedalījušies. Līdz ar to tiesa nepamatoti piemērojusi „Par sapulcēm, gājieniem un piketiem" 16.pantu un LAPK 174.^{3}pantu.

[4] Skatot lietu sakarā ar *A.S.* apelācijas sūdzību, Administratīvā apgabaltiesa ar 2006.gada 30.maija spriedumu noraidīja *A.S.* apelācijas sūdzību, bet Rīgas pilsētas Centra rajona tiesas tiesneša 2005.gada 29.decembra lēmumu atstāja negrozītu.

[5] Skatot lietu sakarā ar *A.S.* kasācijas sūdzību, Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departaments (turpmāk – Administratīvo lietu departaments) ar 2006.gada 12.decembra spriedumu atcēla Administratīvās apgabaltiesas 2006.gada 30.maija spriedumu un nosūtīja lietu jaunai izskatīšanai Administratīvajai apgabaltiesai.

Administratīvo lietu departaments norādījis:

[5.1] atbilstoši likumā dotajam skaidrojumam, lai kādu pulcēšanās brīvības izpausmi uzskatītu par sapulci, ir nepieciešams konstatēt nolūku tikties ar cilvēkiem, lai izteiktu kādas idejas un viedokļus. Konkrētajā gadījumā no apgabaltiesas konstatētā neizriet, ka *A.S.* būtu bijis nolūks tikties ar cilvēkiem savstarpēju viedokļu apmaiņai. Līdz ar to *A.S.* darbības nav uzskatāmas par sapulci likuma „Par sapulcēm, gājieniem un piketiem" izpratnē;

[5.2] no likumā ietvertā termina „gājiens" skaidrojuma izriet, ka, lai kādu pulcēšanās brīvības formu uzskatītu par gājienu, ir jākonstatē organizēta pārvietošanās sabiedriskā vietā nolūkā izteikt kādas idejas un viedokļus. Konkrētajā gadījumā acīmredzami nav konstatējams pārvietošanās priekšnosacījums. Līdz ar to *A.S.* darbības nav uzskatāmas par gājienu likuma „Par sapulcēm, gājieniem un piketiem" izpratnē;

[5.3] likums „Par sapulcēm, gājieniem un piketiem" noteic, ka pikets ir pasākums, kura laikā viens vai vairāki cilvēki publiskā vietā ar plakātiem, lozungiem vai transparentiem pauž kādas idejas un viedokļus, bet kura laikā netiek teiktas runas;

[5.4] ja persona viena pauž savus uzskatus, tad šajā gadījumā tā īsteno savas tiesības uz vārda brīvību, nevis pulcēšanas brīvību;

[5.5] no likuma „Par sapulcēm, gājieniem un piketiem" nepaprotami izriet mērķis detalizētāk reglamentēt Satversmes 103.pantā noteiktās pulcēšanas brīvības īstenošanu, kad informācijas sniegšanai vai viedokļu paušanai organizēti sanāk kopā vairākas personas;

[5.6] konkrētajā gadījumā, kad *A.S.* izkāra plakātus uz viesnīcas sienām un pēc tam atstāja viesnīcas telpas, viņa īstenoja savas tiesības uz vārda brīvību, nevis pulcēšanas brīvību. No pulcēšanas brīvības viedokļa iztrūkst tāds elements kā klātesamība;

[5.7] ņemot vērā iepriekš minēto, secināms, ka *A.S.* darbības nav uzskatāmas par piketu likuma „Par sapulcēm, gājieniem un piketiem" izpratnē;

[5.8] tādējādi par nepamatotu atzīstams Administratīvās apgabaltiesas spriedums, kurā tā atzinusi *A.S.* darbības par piketu.

[6] Uz tiesas sēdi *A.S.* nav ieradusies. Ievērojot to, ka par tiesas sēdes laiku un vietu *A.S.* pienācīgi paziņots un nav konstatējami APL 268. un 269.pantā paredzētie pamati lietas izskatīšanas atlikšanai, Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka ir iespējams izskatīt lietu bez *A.S.* klātbūtnes.

Motīvu daļa

[7] Pārbaudījusi lietas materiālus, Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka Rīgas pilsētas Centra rajona tiesas tiesneša 2005.gada 29.decembra lēmums ir atceļams un lietvedība administratīvā pārkāpuma lietā ir izbeidzama.

[8] Ar Rīgas pilsētas Centra rajona tiesas tiesneša 2005.gada 29.decembra lēmumu *A.S.* saukta pie administratīvās atbildības par LAPK 174.^{3}panta otrajā daļā paredzēto administratīvo pārkāpumu.

Saskaņā ar LAPK 174.^{3}panta pirmo daļu par sapulču, gājienu un piketu, kā arī publisko izklaides un svētku pasākumu noteiktās organizēšanas un norises kārtības pārkāpšanu izsaka brīdinājumu vai uzliek naudas sodu fiziskajām personām līdz divsimt piecdesmit latiem, vai piemēro administratīvo arestu uz laiku līdz piecpadsmit diennaktīm, bet juridiskajām personām uzliek naudas sodu līdz divtūkstoš latiem. Atbilstoši minētā panta otrajai daļa par tādām pašām darbībām, ja tās izdarītas atkārtoti gada laikā pēc administratīvā soda piemērošanas uzliek naudas sodu fiziskajām personām līdz piecsimt latiem vai piemēro administratīvo arestu uz laiku līdz piecpadsmit diennaktīm, bet juridiskajām personām uzliek naudas sodu līdz piectūkstoš latiem.

Sapulču, gājienu un piketu organizēšanas un norises kārtību reglamentē likums „Par sapulcēm, gājieniem un piketiem". Līdz ar to, lai konstatētu, ka persona izdarījusi LAPK 174.^{3}panta otrajā daļā paredzēto administratīvo pārkāpumu, tiesai jākonstatē likuma „Par sapulcēm,

gājieniem un piketiem" normu pārkāpums un jānoskaidro, vai persona ir vainīga šo normu pārkāpumā.

[9] Rīgas pilsētas Galvenās policijas pārvaldes 21.nodaļas Kārtības policijas dienesta inspektora 2005.gada 16.decembra administratīvā pārkāpuma protokolā Nr.7 (*lietas 3.lapa*) norādīts, ka *A.S.* 2005.gada 18.novembrī ap plkst.11^{02} Rīgā, Kaļķu ielā 28, tas ir, sabiedriskā vietā, ir paudusi idejas un viedokļus bez Rīgas pašvaldības piekrišanas, uz viesnīcas „Hotel de Rome" ārējām sienām izvietojot 2 plakātus ar uzrakstiem „Burial of freedom" un „Pohoroni svobodi", tādējādi pārkāpjot likuma „Par sapulcēm, gājieniem un piketiem" 16.panta noteikumus. Lietā konstatēts, ka *A.S.* pēc plakātu izvietošanas uzreiz pēc tam atstāja viesnīcas telpas.

Saskaņā ar minēto tiesību normu (*redakcijā, kāda bija spēkā protokola sastādīšanas brīdī*) pasākumu rīkot nedrīkst, ja organizatoram nav izsniegta izziņa, kas apliecina, ka pašvaldībai nav iebildumu pret pasākuma rīkošanu. No likuma „Par sapulcēm, gājieniem un piketiem" 1.panta izriet, ka ar pasākumu minētā likuma kontekstā saprot miermīlīgās pulcēšanās brīvības izpausmes - sapulces, gājieni un piketi. Līdz ar to Administratīvajai apgabaltiesai jāizvērtē, vai *A.S.* darbības, par kurām viņa saukta pie administratīvās atbildības pēc LAPK 174.^{3}panta otrās daļas, ir uzskatāmas par gājienu, sapulci vai piketu, lai uz tām varētu attiecināt likuma „Par sapulcēm, gājieniem un piketiem" noteikumus.

[10] Saskaņā ar 350.panta pirmo daļu tiesību normu interpretācija (tulkojums), kas izteikts kasācijas instances tiesas spriedumā, ir obligāta tiesai, kura šo lietu izskata no jauna. Tādējādi Administratīvajai apgabaltiesai ir jāievēro Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta 2006.gada 12.decembra spriedumā norādītā tiesību normu interpretācija.

Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departaments savā spriedumā norādījis, ka visas pulcēšanās brīvības formas (arī pikets) likuma „Par sapulcēm, gājieniem un piketiem" izpratnē tiek īstenotas, tās dalībniekiem klātesot, bez kā faktiski nav iedomājama pulcēšanās (organizēta sanākšana kopā), kuras laikā tiek sniegta informācija vai pausti viedokļi. Senāta Administratīvo lietu departaments atzinis, ka konkrētajā gadījumā, kad *A.S.* izkāra plakātus uz viesnīcas sienām un pēc tam atstāja viesnīcas telpas, viņa īstenoja savas tiesības uz vārda brīvību, nevis pulcēšanās brīvību. No pulcēšanās brīvības viedokļa iztrūkst tāds elements kā klātesamība.

Ievērojot, ka Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departaments *A.S.* darbības nav atzinis ne par sapulci, ne gājienu, ne piketu, savukārt likuma „Par sapulcēm, gājieniem un piketiem" noteikumi attiecas vienīgi uz pulcēšanās brīvības realizēšanas kārtību, Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka *A.S.* darbībās nav konstatējama minētā likuma noteikumu pārkāpumi, par ko atbildība paredzēta LAPK 174.^{3}panta otrajā daļā.

[11] Saskaņā ar LAPK 239.panta 1.punktu lietvedību administratīvā pārkāpuma lietā nevar iesākt, bet iesāktā lietvedība jāizbeidz, ja nav bijis notikuma vai tajā nav administratīvā pārkāpuma sastāva.

Ņemot vērā minēto [10], Administratīvā apgabaltiesa secina, ka ir pamats izbeigt lietvedību administratīvā pārkāpuma lietā, jo *A.S.* darbībās nav konstatējams administratīvā pārkāpuma sastāvs.

Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka tai nav pamata izvērtēt, vai *A.S.* darbības atbilst citam administratīvā pārkāpuma sastāvam, jo ir beidzis LAPK 37.pantā noteiktais četru mēnešu termiņš no pārkāpuma izdarīšanas dienas administratīvā soda uzlikšanai.

[12] Ņemot vērā iepriekš minēto, Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka Rīgas pilsētas Centra rajona tiesas tiesnesis *A.S.* nepamatoti saucis pie administratīvās atbildības pēc LAPK 174.^{3}panta otrās daļas, līdz ar to Rīgas pilsētas Centra rajona tiesas tiesneša 2005.gada 29.decembra lēmums ir atceļams.

Pamatojoties uz Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 239.panta 1.punktu un Administratīvā procesa likuma 307. un 309.pantu, Administratīvā apgabaltiesa

nosprieda:

Apmierināt *A.S.* apelācijas sūdzību.

Atcelt Rīgas pilsētas Centra rajona tiesas tiesneša 2005.gada 29.decembra lēmumu un izbeigt lietvedību administratīvā pārkāpuma lietā Nr. 1-27113405 par *A.S.* saukšanu pie administratīvās atbildības pēc Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 174.^{3}panta otrās daļas.

Spriedumu var pārsūdzēt Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamentā 30 dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot kasācijas sūdzību Administratīvajā apgabaltiesā.

Tiesas sēdes priekšsēdētājs	(paraksts)	U.Bērziņš
Tiesneši	(paraksts)	S.Liniņa
	(paraksts)	V.Endzelis

NORAKSTS PAREIZS
Administratīvās apgabaltiesas tiesnesis U.Bērziņš
Rīgā, 2007.gada 26.jūlijā